

Inlämningsuppgift 1

Kognitiva könsskillnader

Kognitiva förmågor G1N

Publicerat och inlämnat 2010-11-19
400 ord exklusive försättsblad

Peter Axelsson

<http://www.peterA.se>

Institutionen för kommunikation och information
Högskolan i Skövde HT10

Personliga reflektioner inom kognitiva könsskillnader

Diane Halpern hänvisar i en artikel publicerad i *Current Directions in Psychological Science* till studier som identifierat skillnader i kognitiva processer mellan män och kvinnor (Halpern, 2004:136). Dessa visar att kvinnor har snabbare access till olika typer av långtidsminnen, vilket ger kvinnor fördel i tal, skrivande och förståelse av komplex prosa. Män har starkare visuospatial förmåga och är duktiga i geografi, hastighetsbedömning och mental rotation.

Artikeln fokus ligger på hur dessa skillnader påverkar utbildningsvägar och karriärvägar för män och kvinnor (Halpern, 2004:135) eftersom det påverkar hur vi angriper prov och kognitiva tester (Halpern, 2004:138). Kvinnor förstår och tolkar uppgifter bättre än män när provet kräver verbala lösningsstrategier, medan män är starkare i problem som kräver spatial lösningsförmåga. Resultatet påverkas alltså av strukturen bakom testet, och Halpern föreslår i artikeln en kognitiv processtaxonomi som kan hjälpa oss att förstå dessa könsskillnader. Min erfarenhet är att många verksamheter är uppbyggda på liknande sätt. Män styr och ritar rutor och kartor och pilar, och de tar chefsjobben på de avdelningar där detta är viktigt; IT, utveckling, produktion osv. Kvinnor placeras på verbala områden där samtal upplevs som viktigare; personal, marknad, kundmöten osv. Naturligtvis grovt förenklat men ger en spännande reflektion till Halperns tankar eftersom många av dessa män och kvinnor testats med självskattningsverktyg och personlighetsbedömningar.

Forskning på könsskillnader har historiskt sett påverkats av samtidens kultur, vilket färgat tester och prov i tidigare forskning (Halpern, 2004:135), och detta har i sin tur påverkat den tolkning av resultat från studenter och försökspersoner. Men hur är artikeln påverkad av den samtid som Halpern själv lever i på 2000-talet, och hur har den påverkas av det faktum att hon är kvinna? Jag upplever själv en viss förändring, men det går långsamt eftersom de strukturer som styr oss har skapats av män, men steg för steg värdesätter vi andra egenskaper. Mitt företag utbildar bland annat i självinsikt och mänskliga relationer och det tilldrar sig större och större intresse. Det ger sannolikt i sin tur en förändrad socialisering, vilket ger andra kognitiva färdigheter som ger ändrat beteende och så vidare.

Oavsett eventuell subjektivitet från Diane Halperns sida så anser jag att det är angeläget att vi försöker förstå och minska effekterna av våra könsskillnader, och att vi är medvetna om att definitioner av begrepp styr tolkningar och slutsatser oavsett om det är forskning eller verklighet, och där är artikeln ett bra bidrag och kan hjälpa vilken verksamhet som helst.

Referenser

Halpern, Diane F., (2004), *A cognitive-process taxonomy for sex differences in cognitive abilities*. Current Directions in Psychological Science, 13(4), 135-139